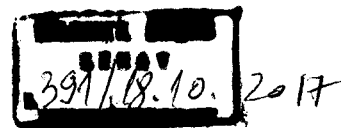




GVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

1545
06.10.2017



Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 215/2001 a administrației publice locale*, inițiată de domnul deputat Kelemen Hunor împreună cu un grup de parlamentari UDMR (Plx. 210/2017).

I. Principalele reglementări

Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea *Legii administrației publice locale nr. 215/200, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, astfel încât, în unitățile administrativ-teritoriale în care cetățenii aparținând minorităților naționale au o pondere de peste 10% (în prezent 20%) din numărul total al locuitorilor care și-au declarat apartenența etnică sau în care există un număr semnificativ de cetățeni aparținând minorităților naționale, autoritățile administrației publice locale, instituțiile publice aflate în subordinea acestora, organismele prestatoare de servicii publice și de utilitate publică de interes local sau județean, precum și prefecturile, serviciile publice deconcentrate ale ministerelor și ale celorlalte organe ale administrației publice centrale din unitățile administrativ-teritoriale să aibă obligația să asigure în raporturile cu aceștia folosirea limbii materne, în conformitate cu prevederile *Constituției*, ale prezentei legi și ale tratatelor internaționale la care România este parte.

Potrivit *Expunerii de motive „Prin ratificarea Convenției-cadru privind protecția minorităților naționale și a Cartei europene a limbilor regionale sau minoritare, statul român și-a însușit obligația de a asigura un cadru legal optim pentru utilizarea limbii materne în administrația publică locală. După ratificarea Cartei europene a limbilor regionale sau minoritare, legea administrației publice locale nu a mai fost modificată și nu au fost adoptate noi acte normative în sensul*

obligățiilor asumate, statul român fiind criticat atât pentru lipsa unor reglementări conforme cât și pentru lipsa informațiilor privind aplicarea drepturilor lingvistice, inclusiv în administrație”.

II. Observații

1. Carta Europeană a limbilor regionale și minoritare nu face parte din dreptul comunitar și, ca atare, nu se bucură de aplicabilitate directă, imediată și prioritară în ordinea juridică internă a statelor membre ale Uniunii Europene, inclusiv România.

Parte a dreptului internațional, Carta Europeană a limbilor regionale și minoritare a fost ratificată de către România ca expresie a voinței suverane de a asigura persoanelor aparținând minorităților naționale o serie de drepturi lingvistice în diferite domenii ale vieții publice ori private, „în vederea salvăării lor”, neconstituindu-se într-o obligație ce decurge din statutul de stat membru al Uniunii Europene.

Ratificarea Cartei, precum și măsurile legislative, chiar anterioare ratificării din 2007 a tratatului de drept internațional, în domeniul protecției identității etnice, inclusiv lingvistice, a cetățenilor români aparținând minorităților naționale, se constituie într-o veritabilă și consecventă determinare a Statului Român de a asigura persoanelor aparținând diferitelor comunități etnice garanția păstrării identității etnice și confortul manifestării și afirmării acestora ca membri ai unei minorități etnice.

Raportat la principalul argument al inițiativei legislative, respectiv lipsa de congruență dintre Carta europeană a limbilor regionale și minoritare și legislația românească adoptată anterior ratificării Cartei și deci, desuetă în raport cu prevederile acesteia, precum și la conținutul propriu-zis al propunerii legislative, care ar rezolva această presupusă discordanță precizăm următoarele:

- interpretarea și aplicarea prevederilor Cartei nu poate conduce la consacrarea unor drepturi colective, nerecunoscute la nivel european și internațional prin niciun fel de act ori document internațional;

- „*protecția și încurajarea limbilor regionale sau minoritare nu trebuie să se facă în detrimentul limbilor oficiale și al necesității de a le însuși*”;

- din perspectiva *principiului unicității reglementării*, odată ratificată Carta europeană a limbilor regionale sau minoritare și asumate angajamente exprese și clare în materie, inclusiv prin legea de ratificare, preluarea acestor texte în acte normative de același nivel cu instrumentul de ratificare poate apărea ca o dublă reglementare, fapt sancționat de normele de tehnică legislativă;

Totodată, acest argument al nevoii de corelare a *Legii nr. 215/2001* cu Carta Europeană a limbilor regionale sau minoritare nu se susține prin însuși conținutul inițiativei legislative, respectiv diminuarea pragului numărului de persoane aparținând minorității naționale din totalul populației unității administrativ-teritoriale unde se aplică dispozițiile Cartei. Aceasta deoarece actualul prag de 20% este reglementat prin instrumentul de ratificare, *Legea nr. 282/2007 pentru ratificarea*

Cartei europene a limbilor regionale sau minoritare, adoptată la Strasbourg la 5 noiembrie 1992.

2. Din punctul de vedere al constituționalității inițiativei legislative, precizăm următoarele:

a) conform prevederilor art. 120 alin. (2) din *Constituția României, republicată*, „În unitățile administrativ-teritoriale în care cetățenii aparținând unei minorități naționale au o pondere semnificativă se asigură folosirea limbii minorității naționale respective în scris și oral în relațiile cu autoritățile administrației publice locale și cu serviciile publice deconcentrate, în condițiile prevăzute de legea organică”.

Din analiza prevederilor constituționale menționate, rezultă că, pentru asigurarea folosirii limbii minorităților naționale în administrația publică locală, este necesară îndeplinirea următoarelor condiții:

- cetățenii aparținând unei minorități naționale să reprezinte o „pondere semnificativă”, raportat la totalul cetățenilor dintr-o unitate administrativ-teritorială;

- folosirea limbii minorității naționale este asigurată în relațiile cu autoritățile administrației publice locale și cu serviciile publice.

În raport de aceste cerințe constituționale, apreciem că textele din cadrul **art. I pct. 1-4 și 13** din inițiativa legislativă [propuse pentru art. 19 alin. (1)-(4) și art. 117¹ pun în discuție neconstituționalitatea, prin raportare la prevederile art.120 alin. (2) din *Constituție*, sub următoarele aspecte:

- procentul „de peste 10% din numărul total al locuitorilor” nu corespunde cerinței prevăzute de textul constituțional menționat, conform căreia cetățenii aparținând minorității naționale trebuie să aibă o „pondere semnificativă” din totalul cetățenilor unei unități administrativ-teritoriale. Mai mult, din conținutul textelor propuse pentru art. 19 alin. (2) lit. b)-d) din *Legea nr. 215/2001* [prin art. I pct. 2 din inițiativa legislativă], rezultă că se reglementează un procent de cetățeni aparținând minorităților naționale de 4% [în cadrul textelor propuse pentru art. 19 alin. (2) lit. b)-d)], respectiv de 3% [în cadrul textului propus pentru art. 19 alin. (2) lit. e)] din numărul locuitorilor unei unități administrativ-teritoriale.

Precizăm că, potrivit art. 7 din *Legea nr. 282/2007* „Prin sintagma zonă în cadrul căreia o limbă regională sau minoritară este folosită, prevăzută la art. 1 paragraful b) din *Cartă*, se înțelege unitățile administrativ-teritoriale în care o limbă regională sau minoritară este folosită de cel puțin 20% din numărul locuitorilor acelei unități administrativ-teritoriale”²;

- referirea la instituțiile publice aflate în subordinea autorităților administrației publice locale, la organismele prestatoare de servicii publice și de utilitate publică de interes local sau județean, precum și prefecturi excedează prevederilor constituționale menționate, care se referă doar la autoritățile administrației publice locale și la serviciile publice deconcentrate.

² Precizăm că procentul menționat este consacrat și în *Legea nr. 215/2001*, articolele 19, 39 alin. (7), 50, 76 alin. (2), 94 alin. (8) și 99 alin. (3).

b) modalitatea de redactare a textelor din cadrul **art. I pct. 6** [pentru art. 19 alin. (6)] și **pct. 13** [pentru art. 117¹³ alin. (3)] pune în discuție neconstituționalitatea, prin raportare la prevederile art. 1 alin. (5) din *Constituție*, privind cerințele de calitate a legii.

Astfel, textul propus pentru art. 19 alin. (6) prevede exercitarea dreptului de a folosi limba maternă „în același termen ca și în cazul folosirii limbii române”, fără a stabili un termen pentru exercitarea dreptului menționat, astfel că reglementarea preconizată este lipsită de previzibilitate.

În plus, apreciem că nu ar putea fi reglementat un termen pentru exercitarea dreptului de a folosi limba maternă, ci doar anumite condiții de exercitare a dreptului, în acord cu exigențele constituționale.

Referitor la textul propus pentru art. 117¹³ alin. (3), precizăm că din analiza acestuia, se constată că acesta prevede două categorii de agenți constatatori, fără a se stabili, cu claritate, care contravenții sunt constatate de către persoanele împuternicite de ministrul dezvoltării regionale, administrației publice și fondurilor europene, care sunt constatate de prefect sau împuterniciții acestuia și care sunt constatate de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării.

Mai mult, apreciem că era necesar a se institui un termen pentru intrarea în vigoare a contravențiilor conținute în textul menționat din inițiativa legislativă, în conformitate cu prevederile art. 4 din *Ordonanța Guvernului nr. 2/2001*³.

În acest sens, în jurisprudența *Curții Constituționale*, s-a statuat că „[...] una dintre cerințele principiului respectării legilor vizează calitatea actelor normative. Curtea a constatat că, de principiu, orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de clar și precis pentru a putea fi aplicat. Astfel, formularea cu o precizie suficientă a actului normativ permite persoanelor interesate - care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist - să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat.

*Desigur, poate să fie dificil să se redacteze legi de o precizie totală și o anumită suplețe poate chiar să se dovedească de dorit, suplețe care nu afectează însă previzibilitatea legii*⁴ .

c) referitor la textul din cadrul **art. I pct. 7** [propus pentru art. 22 alin. (2) din inițiativa legislativă, precizăm că, prin interzicerea modificării limitelor teritoriale ale județelor, pune în discuție neconstituționalitatea în raport de prevederile art. 2 alin. (1) din *Constituția României*, referitoare la exercitarea suveranității naționale a poporului român, prin referendum.

Astfel, conform dispozițiilor art. 22 din *Legea nr. 215/2001*, forma în vigoare în prezent, „*Delimitarea teritorială a comunelor, orașelor, municipiilor și județelor*

³ *Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 410 din 25 iulie 2001, cu modificările și completările ulterioare.*

⁴ *a se vedea, în acest sens, Decizia Curții Constituționale nr. 903 din 6 iulie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 584 din 17 august 2010, Decizia Curții Constituționale nr. 743 din 2 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 579 din 16 august 2011, Decizia nr. 1 din 11 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 23 ianuarie 2012, sau Decizia nr. 447 din 29 octombrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 674 din 1 noiembrie 2013.*

se stabilește prin lege. Orice modificare a limitelor teritoriale ale acestora se poate efectua numai prin lege și numai după consultarea prealabilă a cetățenilor din unitățile administrativ-teritoriale respective prin referendum, care se organizează potrivit legii”.

Astfel, apreciem că, în condițiile în care populația unei unități administrativ-teritoriale își manifestă dorința prin referendum, nu se poate interzice prin lege modificarea limitelor acesteia.

Mai mult, printr-o astfel de soluție se refuză dreptul unei comunități de a se dezvolta alipindu-se unei unități administrativ-teritoriale care are perspective și potențial de dezvoltare, numai pentru a menține un procentaj etnic într-o altă unitate administrativ-teritorială.

d) apreciem că textele din cadrul **art. I pct. 13** [proapse pentru conținutul **Capitolului X¹** „*Folosirea limbii minorităților naționale în relațiile cu autoritățile administrației publice locale și cu serviciile publice deconcentrate*” din inițiativa legislativă, prin extinderea cazurilor în care poate fi utilizată limba maternă, în raport cu cele prevăzute de *Constituția României*, pun în discuție neconstituționalitatea în raport de prevederile art. 13 din *Constituție*, conform căroră „*În România, limba oficială este limba română.*”.

Astfel, regula consacrată de *Constituție* este folosirea limbii române, ca limbă oficială. Excepțiile de la această regulă sunt reglementate expres prin prevederile constituționale ale art. 120 alin. (2) și prin cele ale art. 128 alin. (2), referitoare la dreptul cetățenilor aparținând minorităților naționale de a se exprima în limba română în fața instanțelor de judecată, în condițiile legii organice.

În aceste condiții, apreciem că extinderea cazurilor în care ar putea fi folosită limba maternă de către cetățenii români aparținând minorităților naționale pune în discuție neconstituționalitatea reglementării consacrate în cadrul art. I pct. 13 din inițiativa legislativă, în raport de prevederile art. 13 din *Constituția României*.

e) apreciem că reglementarea din cadrul **art. I pct. 13** [textul propus pentru art. 117⁷ alin. (4) din inițiativa legislativă], referitoare la folosirea, alături de însemnele oficiale ale României și ale unității administrativ-teritoriale respective, a simbolurilor aparținând minorităților naționale pune în discuție neconstituționalitatea în raport de prevederile art. 12 din *Constituția României*, referitor la simbolurile naționale. Astfel, în condițiile în care *Constituția* nu prevede posibilitatea folosirii unor simboluri aparținând minorităților, alături de cele naționale, apreciem că instituirea, prin lege, a posibilității folosirii unor simboluri naționale ale minorităților este de natură a aduce atingere prevederilor constituționale menționate;

f) considerăm că textul din cadrul **art. I pct. 13** din inițiativa legislativă [propus pentru art. 117⁹ alin. (1)], referitor la stabilirea ponderii cetățenilor aparținând minorităților naționale, pe baza datelor disponibile „*la data intrării în vigoare a Legii nr. 215/2001*” este de natură a încălca *principiul neretroactivității legii*, prevăzut de art. 15 alin. (2) din *Constituție*.

Sub acest aspect, precizăm că, în considerentele *Deciziei Curții Constituționale nr. 437/2013*⁵, s-a reținut că „[...] orice prevedere nouă poate fi aplicată numai de la data intrării sale în vigoare, pentru a respecta principiul neretroactivității legii, consacrat de art. 15 alin. (2) din Constituție”.

Mai mult, prin considerentele aceleiași decizii, Curtea Constituțională a statuat că „[...] chiar și în ipoteza în care legiuitorul ar dori în mod justificat să înlăture sau să atenueze unele situații nedrepte, nu poate realiza acest lucru prin intermediul unei legi care să aibă caracter retroactiv, ci trebuie să caute mijloacele adecvate care să nu vină în contradicție cu acest principiu constituțional ”.

3. Raportat la reglementările propuse, considerăm că stabilirea unui prag de referință nu își mai găsește utilitatea în condițiile în care în articolele următoare sunt prevăzute derogări. Astfel, în **art. I punctul 1** este stabilită „ponderea de peste 10%”, la **punctul 2** este explicată sintagma „număr semnificativ de cetățeni aparținând minorităților naționale”, în timp ce **punctele 3, 4 și 5** reglementează excepțiile în baza cărora se aplică aceleași măsuri și în cazul în care nu este atinsă ponderea sau numărul cetățenilor aparținând minorităților naționale.

Apreciem necesară stabilirea clară a ariei aplicabilității soluțiilor legislative preconizate. În acest sens, supunem atenției că, potrivit **art. I punctul 1**, aria de aplicabilitate cuprinde și „serviciile publice deconcentrate ale ministerelor și ale celorlalte organe ale administrației publice centrale din unitățile administrativ-teritoriale” or, obiectul de reglementare al *Legii administrației publice locale nr. 215/2001* este strict limitat la regimul general al autonomiei locale, precum și la organizarea și funcționarea administrației publice locale. Constatăm astfel că aria de aplicabilitate excede obiectului de reglementare al legii organice căreia i se aduc modificări.

De asemenea, în ceea ce privește **art. I punctul 4** referitor la textul de modificare a art. 19 alin. (4) din inițiativa legislativă, semnalăm faptul că era necesară utilizarea termenului „instituțiile prefectului”, așa cum este reglementat prin *Legea nr. 340/2004*⁶.

Prefectul este reprezentantul Guvernului în județ. Guvernul României utilizează limba oficială, astfel că, în cadrul instituției prefectului trebuie să fie folosită limba oficială a statului în desfășurarea activității și întocmirea documentelor oficiale. Tocmai datorită acestui statut al Prefectului, legiuitorul nu a inclus nici în reglementarea inițială instituțiile prefectului între autoritățile obligate a utiliza limba minoritară.

Textul art. 19 alin. (4) nu corespunde principiului predictibilității și accesibilității legii, întrucât nu sunt stabilite limite/criterii în aplicarea normei, fiind lăsată la aprecierea unei persoane decizia aplicării unor prevederi cu implicații importante.

⁵ Decizia Curții Constituționale nr. 437/2013, referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. III alin. (2) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 685 din 7 noiembrie 2013;

⁶ privind prefectul și instituția prefectului, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

4. Apreciem că era necesar ca inițiativa legislativă să stabilească un mod unitar de aplicare a normelor. Astfel, ar fi trebuit să se delimiteze sectorul/sectoarele de activitate în cadrul cărora își va desfășura activitatea personalul cunoscător al limbii minorităților naționale. Formulăm această observație întrucât din modalitatea actuală de reglementare normele nu au un caracter previzibil, fiind susceptibile de aplicare neunitară.

Astfel, art. 117¹⁰ alin. (1) dispune că „*autoritățile publice și entitățile (...) au obligația să asigure resursele umane necesare utilizării limbii minorităților naționale*”, la alin. (2) se menționează că „*asigurarea folosirii limbii materne se realizează de către angajații autorităților publice, a entităților juridice în cauză, precum și de către colaboratori externi*”, iar în alin. (3) se prevede că „*autoritățile publice au obligația să încadreze în posturile care au atribuții privind relația cu publicul și persoane care cunosc limba maternă a cetățenilor aparținând minorității respective*”.

Semnalăm faptul că impunerea acestei condiții pentru toți „*angajații autorităților publice*” nu este justificată de obiectul de reglementare și încalcă *principiul liberului acces la ocuparea unei funcții publice* (art. 41 alin. (1) din *Constituția României, republicată, dreptul la muncă, la libera alegere a ocupației, la condiții de muncă echitabile și satisfăcătoare (...) - art. 1 alin. (2) lit. e) subpunctul (i) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, principiul egalității accesului la funcțiile publice pentru fiecare cetățean care îndeplinește condițiile legale - art. 57 alin. (3) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare.*

5. Pentru previzibilitatea normelor era necesară delimitarea clară între drepturile persoanelor aparținând unor minorități și corelarea cu obligațiile autorităților sau instituțiilor publice.

Din analiza comparată a dispozițiilor art. 10 din Carta europeană a limbilor regionale sau minoritare cu obligațiile autorităților și instituțiilor publice statuate în propunerea legislativă reiese că există norme care exced cadrului ratificat de România [spre exemplu: art. 117², art. 117¹⁰ alin. (1)].

Totodată, potrivit legislației europene, măsurile se axează pe relațiile cetățenilor aparținând unei minorități naționale cu autoritățile sau instituțiile publice și nu pe relațiile din interiorul instituției/autorității publice, precum și pe relațiile cu colaboratorii externi [art. 117¹⁰ alin. (2)].

Apreciem că o astfel de reglementare trebuie să cuprindă elemente care derivă din prevederile constituționale, precum și din cele ale legislației europene și să se situeze în limitele stabilite de acestea. Astfel, evidențiem prevederile art. 13 din *Constituția României*, potrivit cărora „*În România, limba oficială este limba română*”.

6. Referitor la **art. I punctul 9**, prin care se propune abrogarea art. 42 alin. (2) din *Legea nr. 215/2001*, care prevede desfășurarea ședințelor consiliilor locale în limba română, în situația în care consilierii locali pot utiliza liber limba maternă,

semnalăm că instituirea unei astfel de reglementări reprezintă o vătămare flagrantă adusă caracterului limbii române de limbă oficială. Consecința este întocmirea proceselor verbale direct în limba persoanelor aparținând minorităților naționale, urmând ca traducerea să se facă ulterior în limba română.

Mai mult, abrogarea regulii potrivit căreia limba oficială a ședințelor autorităților locale deliberative este limba română, va conduce la nerecunoașterea limbii române ca limbă care guvernează ședința și în consiliile locale sau județene în care nu există persoane aparținând minorităților naționale, diluându-se fără sens caracterul de limbă oficială a limbii române.

Precizăm că actele oficiale se întocmesc în limbi oficiale. Art. 117² și art. 117⁴ alin. (3) instituind redactarea actelor oficiale și în limba minorităților naționale, consacră *de facto* 20 de limbi oficiale alături de limba română, în condițiile în care ponderea unor minorități este nesemnificativă.

7. Cu privire la **art. I pct. 13** - art. 117¹¹ alin. (1), potrivit căruia ANFP are obligația să întocmească o bază de date a funcționarilor publici care cunosc limba maternă a cetățenilor aparținând unor minorități naționale, menționăm că, în temeiul art. 22 alin. (1) lit. i) și art. 25 din *Legea nr. 188/1999*, ANFP administrează baza de date cuprinzând evidența națională a funcțiilor publice și a funcționarilor publici, pe baza datelor transmise de autoritățile și instituțiile publice. Această bază de date nu conține criterii care să reflecte condițiile specifice prevăzute în fișele de post.

În acest context, apreciem că aceste statistici ar putea fi realizate prin intermediul instituțiilor care au în atribuții monitorizarea implementării Convenției europene.

De asemenea, menționăm că stabilirea condiției specifice de cunoaștere a limbii materne pentru ocuparea unei funcții publice se justifică doar pentru funcțiile publice care au atribuții privind relații cu publicul, fapt ce reiese și din dispozițiile actuale ale art. 76 alin. (3) din *Legea nr. 215/2001*.

De altfel, subiectul supus discuției a făcut obiectul mai multor litigii în care ANFP în calitate de reclamant a fost obligată de către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD) la plata despăgubirilor față de candidații care au participat la concursurile de ocupare a unei funcții publice pentru care a fost prevăzută condiția cunoașterii limbii maghiare⁷.

Pe baza considerentelor anterior exprimate apreciem că stabilirea condiției de cunoaștere a limbii materne pentru posturile care nu implică activitate cu publicul nu are o justificare obiectivă, rezonabilă și proporțională cu scopul reglementării.

8. Cu privire la obligația autorităților/instituțiilor de a pune la dispoziție formulare în limba maternă, precizată în art. 117² alin. (2) și (3) din cadrul **art. I pct. 13**, menționăm că formularele utilizate în activitatea de evidență a persoanelor și de stare civilă sunt expres prevăzute în acte normative cu caracter special, ce reglementează domeniile de referință, respectiv *Normele metodologice de aplicare unitară a dispozițiilor legale privind evidența, domiciliul, reședința și actele de*

⁷ A se vedea spre exemplu Hotărârile CNCD nr. 44/06.02.2013 și nr. 471/23.11.2011.

identitate ale cetățenilor români, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1375/2006, cu modificările și completările ulterioare și Metodologia cu privire la aplicarea unitară a dispozițiilor în materie de stare civilă, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 64/2011, cu modificările și completările ulterioare.

Mai mult, reține atenția faptul că, potrivit actelor normative invocate mai sus, cetățenilor români le sunt eliberate documente care sunt folosite atât în țară, cât și în străinătate.

Referitor la art. 117⁸ alin. (2) din inițiativa legislativă, învedereăm dispozițiile art. 287 alin. (3) din Codul civil coroborate cu cele ale art. 50 alin. (1) din *Metodologia de aplicare unitară a dispozițiilor în materie de stare civilă, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 64/2011, cu modificările și completările ulterioare*, potrivit căreia „Oficierea căsătoriei se face în limba română, de către ofițerul de stare civilă (...). Ceremonia se poate desfășura, la cerere, și în limba maternă a persoanelor care urmează să se căsătorească, dacă ofițerul de stare civilă cunoaște limba respectivă”.

De asemenea, raportat la art. 117⁸ alin. (3) care prevede că actele și certificatele de stare civilă se redactează în limba minorității naționale, semnalăm că potrivit art. 5 alin. (3) din *Legea nr. 119/1996⁸*, „Întocmirea actelor de stare civilă, precum și înscrierea mențiunilor se fac în limba română, folosindu-se alfabetul latin”.

Totodată, precizăm că forma și conținutul actelor și certificatelor de stare civilă sunt stabilite prin Anexele nr. 1-3 la *Metodologia de aplicare unitară a dispozițiilor în materie de stare civilă, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 64/2011*.

În acest context, arătăm că rubricile din cuprinsul certificatelor de stare civilă sunt înscrise în limba română, franceză și engleză.

Având în vedere faptul că norma juridică referitoare la activitatea de stare civilă are caracter special, precum și principiul de drept *specialia generalibus derogant*, apreciem că în domeniul oficierei căsătoriei și redactării actelor/certificatelor de stare civilă se aplică normele cuprinse în actele normative specifice domeniului de stare civilă.

9. De asemenea, semnalăm faptul că inițiativa legislativă nu prevede sursele de finanțare necesare punerii în aplicare a acesteia, în condițiile în care entitățile obligate să asigure respectarea prevederilor privind utilizarea limbilor minoritare sunt responsabile cu efectuarea cheltuielilor necesare.

10. Nu în ultimul rând, apreciem că inițiativa legislativă ar trebui însoțită și de o analiză comparativă cu legislația altor state europene, în care să fie reliefate modalitățile concrete prin care au fost implementate drepturile specifice minorităților naționale, prin raportare și la ponderea acestora.

⁸ cu privire la actele de stare civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare

11. În concluzie, apreciem că, date fiind consecințele importante pe care le implică în raport cu normele constituționale, cu opțiunile de bună-guvernare la nivelul societății și în planul relațiilor sociale din unitățile administrativ-teritoriale potențial vizate, se impune o analiză riguroasă a soluțiilor juridice identificate.

Luând în considerare cele expuse mai sus, considerăm că legislația internă aflată în vigoare respectă obligațiile asumate de statul român prin ratificarea Cartei europene a limbilor regionale sau minoritare și a Convenției cadru pentru minoritățile naționale, motiv pentru care nu se impune modificarea *Legii nr. 215/2001*, în sensul propus de inițiatori.

II. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate la pct. II, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Mihai TUDOSE
PRIM-MINISTRU

Domnului senator **Călin-Constantin-Anton Popescu-Tăriceanu**
Președintele Senatului